June 2015, Tabriz, Iran

An Strategic Approach for Sustainable Development of Health Tourism by the Review of Existing Potentials and Challenges (Case Study: East Azarbiajan)

Alireza Abdolhosseini Khaligh^{1*}, Mehrdad Mohammadian²

University of Khosroshah, PhD of Strategic Management and Strategic Management Lecturer, (arkhaligh@ut.ac.ir, arkhaligh@alum.sharif.edu) University of Khosroshah, PhD of Socialogy and Faculty member of Architecture, (dr.mhm1350@gmail.com, dr.mohammadian@khosh.ac.ir)

Abstract

Nowadays, the close connection between Economics growth and health services development is clearly seen. In new approaches, not only the health section exploits the economics growth but also it can create a lot of commercial competitive advantages for countries. It can have an important role in sustainable development in addition to creation of new financial resources for infrastructures development and technologies. Globalization process and free trading in health and treatment field has caused the health and medical tourism to come into existence. Increasing demand for health services due to the aging population in developed countries and the availability of advance medical services with high quality and low price in developing countries compared with developed countries, the long wait lists for surgery in developed countries, lack of appropriate health insurances are the most common and important reasons for medical travels. Studies show that a lot of countries regard the health tourism as one of the elements of employment and foreign currency income. Health tourism can be considered with economic, cultural, political, medical education, security approaches or a combination of them and with regard to the macro attitude, the essential strategic planning for appropriate policy by health-oriented approach for tourism development goals can be made. Health Tourism is not a new phenomenon in the world and likewise in Iran. In the past, people from neighboring countries, particularly Arab countries to benefit from health services came to Iran. Medical tourism has Irregular and undirected growth in our country. However if in this competitive field we enter arena without any clear and transparent goal and policy, There will be the possibility of losing many of country potentials in the health field and while in many countries this matter is considered as a comprehensive issue. East Azarbaijan has a lot of capabilities in attracting health tourists from neighboring provinces and countries, especially Caucasus as point of view of medical and treatment facilities. Despite the fact that necessary capacities can be seen clearly in this section in Iran and especially in East Azarbaijan Province but some certain barriers have prevented the development of this sector. This paper is to address better and more capacity identification of the province in health tourism, determine inhibiting factors in this area, provide scientific and practical approach in attracting health tourists, offer scientific and practical guidelines with health approach in attracting tourists, and use the experiences of advanced countries in this field.

Keywords: Health Tourism, Sustainable Development, Competitive Advantages, Potentials and Challenges, Strategic Planning, Inhibiting factors.

رویکردی راهبردی برای توسعه پایدار توریسم سلامت با نگاهی به ظرفیتها و چالشهای موجود (مطالعه موردی: استان آذربایجان شرقی)

عليرضا عبدالحسيني خليق^{۱*}، مهرداد محمديان^۲

۱- دکتری مدیریت استراتژیک دانشگاه تهران و مدرس مدیریت استراتژیک گروه مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی مرکز خسروشاه، (arkhaligh@ut.ac.ir, arkhaligh@alum.sharif.edu)

۲- دکتری جامعه شناسی و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی مرکز خسروشاه، گروه علوم اجتماعی، (dr.mohammadian@khosh.ac.ir)

چکیده

امروزه ارتباط رشد اقتصادی با توسعه بهداشت و درمان به روشنی دیده میشود بطوریکه در رویکردهای جدید تنها بخش سلامت نیست که از رشد اقتصادی بهره می برد، بلکه خود می تواند مزیتهای رقابتی و تجاری بسیاری را برای کشورها ارمغان آورده و علاوه بـر ایجـاد منـابع جدیـد مـالی بـرای بسترسازی و توسعه زیر ساختها و تکنولوژی، نقش مهمی در توسعه پایدار به عهده گیرد. روند جهانی شدن و تجارت آزاد در عرصه خـدمات بهداشــتی و درمانی سبب ایجاد گردشگری پزشکی ـ درمانی و رشد آن گردیده است. افزایش میزان تقاضا برای خدمات بهداشتی به دلیـل افـزایش سـن جمعیتـی در کشورهای توسعه یافته و در دسترس بودن خدمات پزشکی پیشرفته، با کیفیت بالا و نیز ارزانقیمت در کشورهای در حال توسعه در قیاس با کشورهای توسعه یافته، لیستهای انتظار طولانی برای انجام اعمال جراحی در کشورهای توسعه یافته، عـدم وجـود بیمـههـای درمـانی مناسـب جـزو رایـجـتـرین و مهم ترین دلایل برای سفر پزشکی محسوب می شوند. مطالعات انجام شده نشان میدهد بسیاری از کشورها به گردشگری سلامت به عنوان یکی از ارکان اشتغالزایی و درآمدزایی ارزی می نگرند. بحث گردشگری سلامت را می توان با رویکردهای اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، آموزش پزشکی، امنیتی یا تلفیقی از این رویکردها مد نظر قرار داد و با توجه به نگرش کلان، برنامه ریزیهای استراتژیک لازم را جهت سیاستگذاری مناسب با رویکرد سلامت محور در راستای اهداف توسعه گردشگری انجام داد. گردشگری سلامت پدیدهای نوین در جهان و همچنین ایران نیست. در گذشته افراد از کشورهای همسایه به ویژه کشورهای عربی جهت برخورداری از خدمات بهداشتی درمانی به ایران می آمدند. گردشگری درمانی در کشور ما از رشد نامنظم و هدایت نشـدهای برخوردار است. حال آنکه اگر در این میدان رقابتی، با هدف و سیاست مشخص و شفاف وارد عرصه نشویم، امکان از دست دادن بسیاری از پتانسیلهای کشور در حوزه گردشگری سلامت را خواهیم داشت و این در حالی است که در بسیاری از کشورهای منطقه به این موضوع بطور همهجانبه نگریسته می شود. استان آذربایجان شرقی به لحاظ امکانات پزشکی ـ درمانی، قابلیتهای فراوانی در جذب گردشگر درمانی از استانهای همجوار و کشورهای همسایه بویژه حوزه قفقاز دارد و می تواند به عنوان یکی از قطبهای گردشگری سلامت محسوب شود. حال با آنکه ظرفیتهای لازم در این بخش در سطح کشور و بویژه استان آذربایجان شرقی کاملا به چشم میخورد، اما برخی عوامل بازدارنده مانع از توسعه این بخش شده است. در این مقاله سعی شده است تا با رویکردی راهبردی به شناسایی بهتر و بیشتر ظرفیتهای استان در گردشگری سلامت، طرح چالشها و موانع بازدارنـده در ایـن حـوزه و ارائـه راهکارهـای علمی و عملی در جذب گردشگر در حوزه سلامت پرداخته شود و از تجارب کشورهای پیشرو در این زمینه استفاده شود.

کلمات کلیدی: گردشگری سلامت، توسعه پایدار، مزیتهای رقابتی، رویکرد راهبردی، ظرفیتها و چالشها، برنامهریزی استراتژیک، عوامل بازدارنده